

Bài 4

TRUNG DU BẮC BỘ

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Mô tả được vùng trung du Bắc Bộ.
- Xác lập được mối quan hệ địa lí giữa thiên nhiên và hoạt động sản xuất của con người ở trung du Bắc Bộ.

- Nêu được quy trình chế biến chè.
- Dựa vào tranh, ảnh, bảng số liệu để tìm kiến thức.
- Có ý thức bảo vệ rừng và tham gia trồng cây.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ hành chính Việt Nam.
- Bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam.
- Tranh, ảnh vùng trung du Bắc Bộ (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Vùng đồi với đỉnh tròn, sườn thoải

* Hoạt động 1 : Làm việc cá nhân

GV hình thành cho HS biểu tượng về vùng trung du Bắc Bộ như sau :

- GV yêu cầu HS đọc mục 1 trong SGK hoặc quan sát tranh, ảnh vùng trung du Bắc Bộ (nếu có) và trả lời các câu hỏi sau :

+ Vùng trung du là vùng núi, vùng đồi hay đồng bằng ?

+ Các đồi ở đây như thế nào (nhận xét về đỉnh, sườn ; các đồi được sắp xếp như thế nào) ?

+ Mô tả sơ lược vùng trung du (vùng đồi, đỉnh tròn, sườn thoải, xếp cạnh nhau như bát úp).

+ Nêu những nét riêng biệt của vùng trung du Bắc Bộ.

- GV gọi một vài HS trả lời.

- GV sửa chữa và giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

- GV hoặc HS chỉ trên bản đồ hành chính Việt Nam treo tường các tỉnh Thái Nguyên, Phú Thọ, Vĩnh Phúc, Bắc Giang – những tỉnh có vùng đồi trung du.

2. Chè và cây ăn quả ở trung du

* Hoạt động 2 : Làm việc theo nhóm

Bước 1 :

- Dựa vào kênh chữ và kênh hình ở mục 2 trong SGK, HS thảo luận trong nhóm theo các câu hỏi gợi ý sau :

- + Trung du Bắc Bộ thích hợp cho việc trồng những loại cây gì ?
- + Hình 1, hình 2 cho biết những cây trồng nào có ở Thái Nguyên và Bắc Giang ?
- + Xác định vị trí hai địa phương này trên bản đồ Địa lí tự nhiên Việt Nam.
- + Em biết gì về chè Thái Nguyên ?
- + Chè ở đây được trồng để làm gì ?
- + Trong những năm gần đây, ở trung du Bắc Bộ đã xuất hiện trang trại chuyên trồng loại cây gì ?
- + Quan sát hình 3 và nêu quy trình chế biến chè.

Bước 2 :

- Đại diện các nhóm HS trả lời câu hỏi.
- GV sửa chữa và giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

3. Hoạt động trồng rừng và cây công nghiệp

* Hoạt động 3 : Làm việc cả lớp

- GV cho HS cả lớp quan sát tranh, ảnh đồi trọc (nếu có).
- GV yêu cầu HS lần lượt trả lời các câu hỏi sau :
  - + Vì sao ở vùng trung du Bắc Bộ lại có những nơi đất trống, đồi trọc ? (vì rừng bị khai thác cạn kiệt do đốt phá rừng làm nương rẫy để trồng trọt và khai thác gỗ bừa bãi,...).
  - + Để khắc phục tình trạng này, người dân nơi đây đã trồng những loại cây gì ?
  - + Dựa vào bảng số liệu, nhận xét về diện tích rừng trồng mới ở Phú Thọ trong những năm gần đây.
  - GV liên hệ với thực tế để giáo dục cho HS ý thức bảo vệ rừng và tham gia trồng cây.
- Tổng kết bài :
  - GV hoặc HS trình bày tổng hợp về những đặc điểm tiêu biểu của vùng trung du Bắc Bộ.